

Folketingets Skatteudvalg
Christiansborg

30. august 2024

Svar på Skatteudvalgets spørgsmål nr. 611 (Alm. del) af 16. juli 2024 stillet efter ønske fra Alex Vanopslagh (LA)

Spørgsmål

Vil ministeren oplyse statens omkostninger ved en ordning, hvor forældre, som har opbrugt deres ret til barseldagpenge, kan forlænge deres barsel med betalinger fra deres pensionsopsparing i op til 3 måneder? Det forudsættes, at betalingerne maksimalt kan have samme størrelse som barseldagpengene, at udbetalinger beskattes som almindelig indkomst, og at begge forældres pensionsopsparinger kan betale satsen, uagtet hvem der benytter den ekstra barselsperiode.

Svar

Det skal indledningsvist bemærkes, at Finansministeriet ikke umiddelbart har haft mulighed for at foretage en egentlig afgrænsning af de forældre, som har opbrugt deres dagpengeret. Det skal bl.a. ses i lyset af, at dele af barslen kan udskydes helt indtil barnet er 9 år, og at de nuværende regler kun har været gældende siden august 2022. Dertil kommer, at en opgørelse besværliggøres af, at der er en række særregler for overførsel af uger mellem forældre alt efter bl.a. beskæftigelses- og samlivsstatus.

Ud over udfordringer med afgrænsning af den relevante population for forslaget er en opgørelse af de økonomiske konsekvenser udfordret af, at det er særdeles svært at skønne over, hvor mange der vil benytte sig af muligheden for at udvide barslen finansieret af egne pensionsmidler.

De økonomiske konsekvenser forbundet med den i spørgsmålet beskrevne ordning afhænger derudover af en række antagelser om bl.a. fødselstal, forrentning af pensionsformue og effektive marginalsatter som hhv. barslende og pensionist.

Det er på den baggrund ikke muligt at opgøre et egentligt skøn for de økonomiske konsekvenser af den skitserede ordning. I stedet er der opstillet et illustrativt regnecksempel baseret på en beregningsteknisk antagelse om, at 10 pct. af alle forældrepar vil gøre brug af ordningen i dens maksimale varighed på 3 måneder (svarende til 13 uger). Det svarer til, at familierne, der gør brug af ordningen, hver især hæver ca. 61.000 kr. fra en fradragsberettiget pensionsopsparing, svarende til ca. et års indbetalinger for en gennemsnitligt fuldtidsbeskæftiget med en pensionsindbetaling på 12 pct.

Det er endvidere antaget, at halvdelen af de par, der udnytter den foreslåede ordning, er familier, der benytter sig af mulighed for forlænget barselsorlov uden barselsdagpenge efter gældende regler. For den anden halvdel af familierne er det antaget, at de alternativt til at være på barsel under den skitserede ordning ville være beskæftiget 32 timer pr. uge (svarende til den gennemsnitlige arbejdstid for kvinder) til en gennemsnitlig timeløn på 238 kr. ekskl. pension (svarende til Finansministeriets sædvanlige regneprincipper for dagpengemodtageres alternativløn).

Med dette udgangspunkt vil den skitserede ordning bidrage til en reduktion i den strukturelle beskæftigelse svarende til 700 fuldtidspersoner i 2030. På lidt længere sigt er reduktionen i den strukturelle beskæftigelse opgjort til 650 fuldtidspersoner, idet der ventes lavere fertilitet og dermed færre børnefamilier på længere sigt. Den lavere strukturelle beskæftigelse afspejler sig i en reduktion i BNP på i størrelsesorden 0,7 mia. kr., *jf. tabel 1.*

Tabel 1

Illustrativt regneeksempel på virkning på strukturel beskæftigelse, BNP og offentlig saldo af en udvidelse af barselsperioden betalt af træk på egen pensionsopsparing.

	2030	2050	2070	2100
--- Fuldtidspersoner ---				
Beskæftigelse	-700	-650	-650	-650
--- Mio. kr., 2024-niveau ---				
BNP-virkning af lavere strukturel beskæftigelse	-700	-650	-650	-650
Offentlig saldo	0	-50	-200	-400
- heraf fra mindsket arbejdsudbud	-150	-150	-150	-150
- heraf fra fremrykket pensionsudbetaling	200	200	200	200
- heraf fra mindsket PAL-skat	0	-100	-150	-150
- heraf fra mindsket pensionsudbetaling	0	0	-100	-300

Anm.: Beregningerne er forudsat at 10 pct. af alle forældrepar vil gøre brug af ordningen i dens maksimale varighed på 3 måneder, hvoraf halvdelen (5 pct. af alle forældrepar) skønnes at ville gøre brug af de gældende regler for forlænget barselsdagpenge i fravær af den foreslåede ordning. Konsekvensberegningen af den mindskede pensionsformue er forudsat en årlig forrentning af pensionsopsparing på i gennemsnit 4,5 pct., hvor samtlige udbetalinger antages at ske fra livrenteordninger. Der er afrundet til nærmeste 50 fuldtidspersoner og 50 mio. kr., og derfor stemmer summen ikke nødvendigvis overens med de enkelte bidrag.

Kilde: Egne beregninger og Befolkningsfremskrivningen fra Danmarks Statistik 2024.

Ordningen skønnes med de angivne forudsætninger at være omtrent neutral for den offentlige saldo på kort sigt, idet det tabte skatteprovenu fra erhvervsindkomst omtrent modsvares af skatteprovenuet fra pensionsudbetalingen. Det skal ses i lyset af, at det som nævnt er antaget, at det kun er halvdelen af dem, som benytter muligheden for at hæve af pensionsformuen, som antages at komme fra beskæftigelse. Konkret skønnes det mindskede arbejdsudbud under de fremlagte forudsætninger at medføre reducerede indkomstskatter og tilbageløb svarende til godt 150 mio. kr. pr. år. Omvendt skønnes de fremrykkede pensionsudbetalinger at medføre indkomstskatter og tilbageløb på knap 200 mio. kr. pr. år.

Ordningen vil mindske den samlede pensionsformue som følge af den fremrykkede udbetaling, og dermed medføre et lavere løbende afkast, samt fravær af pensionsindbetalinger i den udvidede barselsperiode. Det lavere afkast medfører et lavere PAL-skatteprovenu i årene frem mod udbetalingen af pensionsformuen. Dertil vil den lavere pensionsformue medføre lavere pensionsudbetalinger, og dermed et lavere skatteprovenu og højere offentlige udgifter til offentlige pensionsydelse i de år, hvor pensionsformuen udbetales. En betydelig del af de offentlige udgifter forbundet med forslaget vil således først finde sted på længere sigt.

Hvis ordningen eksempelvis gælder fra 2025 kan den samlede virkning på den offentlige saldo opgøres til ca. -50 mio. kr. (2024-niveau) i 2050 og -150 mio. kr. (2024-niveau) i 2070. Først omkring år 2100 vil den fulde effekt af ordningen være indfaset, med en skønnet offentlig saldo-virkning på ca. -350 mio. kr. (2024-niveau).

Der er i beregningen set bort fra eventuelle afledte effekter fra eksempelvis ændrede udgifter til dagtilbud, ændring i tilbagetrækningstidspunkt, mv.

Med venlig hilsen

Nicolai Wammen
Finansminister